

Projektets titel	Professionalisering af frivilligt socialt og selvmordsforebyggende arbejde med ældre mænd i den landsdækkende ældreorganisation OK Klubberne.
Institutionen og evt. afdeling	OK Klubben Kolding Ålegården 3 6000 Kolding
Projektleder og kontaktperson	Daglig leder Niels Weber Pedersen
Projektmedarbejdere	Projektsekretær Inger Thyrestrup (evt. andre tilknyttes internt senere) Desuden er der til projektet som ekspert- og organisationskonsulenter knyttet konsulent Elene Fleischer (Fleischer Management, www.elene.dk) og direktør Gert Jessen (GJ Consult, www.gjconsult.dk)
Tlf.	75 52 47 67
Fax	
E-mail	ok-klubben@kolding.bynet.dk
Hjemmeside	http://kolding.bynet.dk/ok-klubben
Projektets begyndelsesår	2005
Projektets afslutningsår	2008
Projektets formål/hovedproblemstilling	Viden om aldersrelaterede udfordringer, f.eks. sorg, depression, selvmordsadfærd med mere samt viden om ressourcetsvage ældres behov og aldersrelaterede følgevirkninger Styrkelse af samarbejde med andre frivillige organisationer og foreninger samt styrkelse af samarbejde med offentlige instanser i lokalområderne Motivering af mænd fra OK Klubberne til at indgå i frivilligt socialt og forebyggende arbejde samt motivering af flere mænd til at indgå i de organiserede sammenhænge Øget bevidsthed om egen og andres gode livskvalitet samt hvordan det gode liv i alderdommen, gode livsvaner og gode mestringsevner gives videre Etablering af hjælpe- og støttarbejde i forhold til ressourcetsvage ældre - OK Klubben i Kolding, der har stort eget aktivitetshus, påtager sig de langsigtede opgaver i forhold til at fungere som landsdækkende kompetence- og koordineringscenter på området
Baggrund for projektet	Der er lang tradition i Danmark for samarbejde mellem det offentlige og frivillige organisationer, men på væsentlige punkter har de enkelte frivillige ikke en optimal viden om dels det område, de fungerer på, og dels det offentliges og andre frivillige organisationers kompetencer. Det hæmmer ofte det lokale tværgående samarbejde og oplagte forebyggende initiativer og muligheder bliver ikke udnyttet fuldt ud. Ligeledes savnes tit et struktureret og målorienteret samarbejde på ældreområdet mellem

	<p>den offentlige sektor (fx hjemmeplejen) og frivillige organisationer i lokalområderne.</p> <p>Det kan OK Klubberne i Danmark nikke genkendende til. De frivilliges sociale og forebyggende arbejde i en lokal OK Klub (f.eks. OK Klubben i Kolding, der har 1.400 ældre medlemmer og 90 frivillige) er traditionelt præget af mellem menneskelige aktiviteter, der på en betydningsfuld måde opfylder vigtige sociale behov, men som relativt sjældent er funderet i en målrettet opmærksomhed på den ressourcetsvage del af de ældre, herunder specielt mænd.</p> <p>Det frivillige sociale arbejde i OK Klubberne (OK = Omsorg og Kultur) varetages oftest af kvinder, hvilket også i et vist omfang præger de løbende aktiviteter og indsats. Det er OK Klubbernes mål at motivere et stigende antal mænd til at indgå i det frivillige sociale arbejde - dels i forhold til det almene og dels især i forhold til en bedre social og selvmordsforebyggende indsats over for mænd i lokalområdet, medlemmer såvel som ikke-medlemmer.</p> <p>OK Klubberne i Danmark ønsker på den baggrund at iværksætte en langsigtet og målrettet opkvalificering af foreningens omkring 500 frivillige samt foreningens ansatte over de kommende år. Det er vigtigt for OK Klubberne, at indsatserne bliver lokalt forankrede og koordineres med de lokale offentlige interessenter, f.eks. ældrepleje, sygehusvæsen ol., og andre frivillige i lokalområderne.</p> <p>Vitalt for dette arbejde er en klar styrkelse af samarbejde mellem den offentlige og frivillige sektor. Det forudsætter et stærkt lokalt netværk mellem offentlige og professionelt agerende frivillige organisationer. Det er nødvendigt at de frivillige bliver 'klædt på' til at løfte livstræthedsproblemer, herunder selvmordsovervejelser ved f.eks. kriser og depressioner.</p>
<p>Metode og indhold</p>	<p>Projektet når frem via tre enkle step:</p> <p>A) Opkvalificering / motivering via temadage (workshops) og lokal opbakning - annonceres min. ½ år før de afholdes; mål og forventninger afklares i god tid inden. Der påtænkes 5 ens strukturerede dage afholdt med én i hver af de nye regioner jf. strukturreformen.</p> <p>B) Implementering lokalt (eks. i Kolding i et samarbejde mellem Kolding Kommune, Kolding Selvhjælp, det lokale ældreråd, de lokale fagforbund osv.)</p> <p>C) De ældre ressourcestærke frivillige ("løjtnanterne") og OK Klubberne bærer udviklingen videre og fastholder udviklingen. Den løbende opkvalificering og videnskæssige vedligeholdelse gennemføres i samarbejde med lokale kræfter (f.eks. Kolding Selvhjælp) og organisationer på landsplan (f.eks. Livslinien el. Center for Frivilligt Socialt Arbejde, som kunne stå for konkrete tiltag i forhold til opkvalificering og landsdækkende formidling af redskaber, "best practice" osv.).</p> <p>Med projektet opnås:</p> <p>1) klart fokus på forebyggelse af aldersrelateret mistrivsel og selvmordsadfærd blandt ældre med specielt hensyn til forebyggelse af selvmord blandt ældre mænd</p>

2) at de frivillige i de kommende storregioner har en teoretiske platform i form af fælles basal viden om de problemer, der følger med at blive ældre i Danmark

3) en styrkelse af lokalt samarbejde mellem OK Klubbers frivillige, ansatte og lokale professionelle (Socialforvaltninger, sygdomsforeninger, sygehusvæsen, institutioner oma.)

4) en sikring af, at OK Klubbens landsdækkende koordinering indoptager området som fokuspunkt og kan varetage vedligeholdelse og udvikling af viden på området

5) en sikring af, at OK Klubberne kan fastholde opfølgning og vedligeholdelse af den forebyggende og livsmodsstyrkende indsats fremover

Fem temadage for frivillige i OK Klubberne: der inviteres frivillige fra OK Klubberne i hele landet. For at imødekomme strukturreformen og netværksdannelsen i de nye regioner, afholdes der én temadag i hver af de nye regioner. Deltagere: ca. 5 X 30-50 frivillige plus et par ansatte fra OK Klubberne og enkelte repræsentanter for offentlige institutioner, andre ældreorganisationer mfl.. De lokale ældreråd involveres i de respektive områder for at sikre forankring af den nye netværksdannelse. Temadagene har til formål at indlede "professionaliseringen" af det frivillige sociale arbejde med resourcesvage ældre og dermed betydeligt styrke rådgivningen af ældre og deres pårørende. Desuden styrkes samarbejdet og netværk med det offentlige system, herunder f.eks. hjemmeplejelederne i de respektive lokalområder. Der inddrages erfaringer og støtte fra de lokale fagforbund, f.eks. SID og Metal samt andre fagforbund, der organiserer mange mænd samt erfaringer fra relevante modelprojekter mm..

Etablering af netværk har primært til formål at sikre faste rammer for den videre erfaringsudveksling. Gennem viden om hinanden lokalt er det muligt at etablere grundlag for netværk, ERFA-grupper og partnerskab. Denne del organiseres, formaliseres og forankres med udgangspunkt i kommunernes Socialforvaltning (indledningsvist i Kolding).

Udkast til bærende programelementer (temadage og efterfølgende), rangordnet efter vigtighed i forhold til projektet:

1) Hvordan kan jeg tale om det svære? Hvad kan jeg som frivillige gøre og hvad bør jeg ikke gøre? Hvordan spørger jeg til f.eks. en deprimeret, sorgramt eller selvmordstruende? Hvordan får jeg sat ord på alt det, som vi normalt helst ikke vil tale om? Desuden lidt om hvilke støtte- og hjælpefunktioner, der kan anvendes i forhold til det at håndtere mistrivsel og selvmordsadfærd blandt ældre medborgere.

2) Den lokale og organisatoriske forankring fremover samt landsdækkende koordinering.

3) Livskvalitet og om det at have mening med livet. Beskyttende faktorer og hvordan overfører man psykisk god livsførelse?

4) Sammenhæng mellem sorg- og krisereaktioner og udvikling af depression hos ældre, specielt mænd, herunder om det at være gammel i Danmark i det 21. århundrede og om forholdet mellem omsorg og overgreb.

Det påtænkes at afholde temadagene enten egne lokaler eller i andre tilsvarende økonomisk attraktive lokaler. Der afvikles temadage med ca. 2 måneders mellemrum. Temadagene udbydes tværgående og landsdækkende, så deltagerne fra de enkelte OK Klubber blandes og kan etablere erfaringsudveksling og netværksdannelse. Det er ønskeligt at

	<p>trække på eksterne undervisere og tovholdere samt på enkelte fra de interne eller lokale netværk, herunder kommunale, af hensyn til at gøre brug af den professionalisme, der findes i de forskellige grupper. Kriterierne for alle undervisere vil være, at de har teoretisk viden og praktisk erfaring på højt niveau.</p> <p>De fokusområder, der skal fastholdes og forankres i OK Klubberne, afspejler de behov og udfordringer, som ældreorganisationerne ser nu og i de kommende år. Følgende punkter indgår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brede generel viden om aldringsprocessens og begrænsningerne i hverdagen. Hvem er de nye ældre i dag, hvilke krav stiller de og hvilke behov har de i forhold til de frivillige sociale hjælpere? • Mere specifik viden om de problemstillinger, der kan opstå blandt ældre og gamle som konsekvens af vilkårene i et komplekst samfund. • Sorg- og krisehåndtering, herunder at mestre usikkerhed og utilstrækkelighed, og viden om mestringsstrategiernes betydning. • Depression, livstræthed og øget risiko for selvdestruktive handlinger og selvmordsadfærd. • Kommunikation, herunder samtale kontra tavshed, aktiv lytning, den vanskelige samtale, og det at kunne håndtere skismaet mellem at være privat og personlig som frivillig for den ældre. <p>Netværkskompetencer: Hvordan opretter og vedligeholder man et netværk? Hvordan opbygger man lokale netværk med tværsektoriel forebyggelse som centrum?</p>
<p>Målgruppe</p>	<p>Primær målgruppe er: Frivillige i OK Klubberne på landsplan, i øjeblikket ca. 500 frivillige, som kan arbejde som frivillige i forhold til svagelige ældre, her specifikt ældre mænd. Som speciel målgruppe ses de ca. 90 frivillige i OK Klubben Kolding, der er projektets omdrejnings- og forankringspunkt.</p> <p>Sekundær målgruppe er: Ansatte, der har en ledelses- eller servicefunktion i organisationen.</p> <p>Enkelte repræsentanter for relevante offentlige institutioner, f.eks. hjemmeplejen, plejehjem mfl. og for andre frivillige, som arbejder i forhold til resourcesvage ældre mænd, f.eks. fra ældreorganisationer, fagforbund, Foreningen for efterladte efter selvmord mfl.</p>
<p>Evaluerings- og formidlingsovervejelser</p>	<p>Der gennemføres en spørgeskemaundersøgelse i direkte forlængelse af temadagene. Der gennemføres fokusgruppeinterview f.eks. 6 måneder efter temadagene. Interview vil foregå i Kolding med deltagelse af 6-8 af de mest centrale deltagere. Der tilknyttes endvidere ekstern evaluator til projektet. Projektet er tilknyttet Forskergruppen Ældre og Selvmord. En kompetent følgegruppe vil kontinuerligt sparre med projektet. Følgegruppen er under etablering og forventes at mødes første gang medio januar 2006.</p> <p>Evalueringsresultater vil indgå i afrapportering og i almen formidling. Model, erfaringer og resultater formidles direkte til andre frivillige organisationer, der også inviteres til samarbejde både lokalt, regional og landsdækkende samt at medvirke i</p>

	<p>videreudvikling af koncept i fremtiden. OK Klubben i Kolding påtager sig rollen som koordinerende kompetencecenter på området fremover. OK Klubben i Kolding beskriver hele processen løbende i nyhedsbreve (ca. 6 pr. år), der vil blive distribueret i papirform til OK Klubberne i Danmark og andre interessenter samt blive placeret på OK Klubbens hjemmeside. Der oprettes links fra relevante hjemmesider. OK Klubben har endvidere et glimrende samarbejde med pressen, herunder TV Syd, ugeaviser og dagblade. Projektets idé, resultater og redskaber vil i videst mulige omfang også formidles af disse kanaler.</p> <p>Der vil blive udarbejdet en samlende og rekommanderende slutrapport (2007-8) samt løbende statusnotater og nyhedsbreve, der alle gøres tilgængelige online. Desuden stiller OK Klubben Kolding sig til rådighed for andre frivillige organisationer i forhold til formidling og erfaringsudveksling samt deltagelse i konferencer ol.</p> <p>Det påtænkes at præsentere projektets idé og resultater ved nationale og internationale konferencer og i nationale og internationale tidsskrifter, under forudsætning af tilvejebringelse af de nødvendige ressourcer.</p>
<p>Publiceret arbejde</p>	<p>Projektet er i opstartsfasen. Første publicering bliver 1. Nyhedsbrev ultimo november 2005.</p>